

Generalul Ioan Talpeș, interviu exploziv în revista SRI

“Istoria m-a pus în situația de a fi agent al României” (II)

Revista „Intelligence”, publicație oficială a Serviciului Român de Informații, a oferit în numărul din septembrie un amplu interviu cu Generalul Ioan Talpeș, fost șef al SIE. Considerând că interviul aduce la lumină foarte multe chestiuni interesante, îl preluăm din revista SRI, publicându-l în serial, cu mulțumirile cuvenite redacției „Intelligence” și, bineînțeles, cu acceptul Prof. Univ. Dr. Ioan Talpeș.

F.P.: Am înțeles, însă nu sunt extrem de lămurit dacă ar fi fost o situație de normalitate în țară, apropiată să zicem de cea a Vestului ca valori, dacă ar mai fi fost aceasta schimbare de regim.

I.T.: O situație apropiată de cea a Vestului nu putea fi, pentru că noi eram într-un mediu politic diferit, iar responsabilii politici considerau proprietatea drept cel mai mare inamic al libertății și democrației de tip socialist. Ceaușescu se angajase chiar într-o penibilă controversă cu responsabilii Chinei, care, de la cel mai înalt nivel, îl avertizaseră că sosise momentul unor schimbări în abordarea principiilor economice și sociale, fără de care societatea socialistă risca să-și atingă limitele propriului colaps. Analizând cu atenție mutațiile intervenite în problematica geostrategică internațională, mai ales odată cu lansare politică de „glasnost” și „perestroika”, vom sesiza, fără prea mare dificultate, cât de puerele, de penibile erau

pretențiile unor personaje ce s-au erijat în ipostaza de „Guru factotum” al destinului românesc.

Nu mai departe decât teoria atât de susținută și promovată pe seama „dezvăluirilor” ale lui Pacepa, considerat „cutremurul” care ar fi dărâmat regimul Ceaușescu. E o aberație, o prostie, e de un penibil feroce o astfel de teorie pentru că, în 1989, nu a căzut doar regimul din România ci s-a făcut o uriașă translație a unui sistem politico-ideologic- economic-financiar cel socialist după regulile celui alt sistem de care se desprinsese în 1949. Mă refer la țările aflate în sfera de influență sovietică. Noi nu suntem altceva, dacă ne referim la ce s-a petrecut în 1989, decât consecința acestei uriașe translații, în condițiile tragice ale neînțelegerii de către conducerea de la acea dată, recte Ceaușescu -, că se afla în fața unei uriașe schimbări convenită la nivel decizional major internațional. Pe mine, ca istoric, nu

poate nimeni să mă facă să nu sesizez importanța anului 1989 prin prisma anilor 1939 și 1949. În 1939, declanșarea celui de-al doilea război mondial, iar în 1949, după încheierea Păcii de la Paris, divizarea lumii în cele două sisteme - Tratatul de la Varșovia și NATO -, intrate în nevoia de a se acomoda în 1989 cu momentele și evenimentele cunoscute. Deci, este un ecart de timp în care s-au experimentat două căi de dezvoltare, iar, dacă nu vom ajunge să înțelegem logica acestei evoluții, înseamnă că nu vom face decât să discutăm, în continuare, doar despre formă, fără să abordăm fondul.

F.P.: Facând, acum, o trecere pe alt palier, aș dori să vă întreb dacă există lucruri pe care ați dori să le clarificați din cele pe care le cunoașteți dar considerați că încă nu este momentul în 2011.

I.T.: Un om ca mine nu poate să nu abordeze zonele sensibile, ce reprezintă probleme fundamentale ale statului prin prisma